

HelseOmsorg21-rådet

Dato 27. september 2023, kl. 10.00 – 13.30 (lunsj 11.30-12.00)

Sted Forskningsrådets lokaler/digital

Sak 34/4/23 Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 35/4/23 Spørsmål om habilitet

Sak 36/4/23 Godkjenning av referat møte 3/2023, 15. juni 2023

Sak 37/4/23 Helseindustri som eksportsatsing

Sak 38/4/23 Veikart for helsenæringen

Sak 39/4/23 Orienteringer

Sak 40/4/23 Rådets høstwebinar

Sak 41/4/23 Rådets arbeid og prioriteringer

Sak 42/4/23 Eventuelt

Sak 43/4/23 Evaluering av møtet

Sak 34/4/2023

Godkjenning av innkalling og saksliste

Type sak	Vedtakssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge

Innkalling og saksliste legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak

Innkallingen og sakslisten godkjennes.

Sak 35/4/2023**Spørsmål om habilitet**

Type sak	Vedtaks sak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge

Bakgrunn

Habilitetsvurderinger og -avklaringer er et punkt på agendaen i alle rådsmøtene. I hvert enkelt tilfelle/sak skal både de skjønsmessige og de automatiske habilitetsbestemmelser vurderes. Vurderingene av eventuell inhabilitet blant medlemmene og håndteringen av denne skal protokollføres.

Rådet bes om å vurdere sin habilitet for sakene i dette møtet.

Forslag til vedtak

Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.

Sak 36/4/2023**Godkjenning av referat fra møte 3/2023**

Type sak	Vedtaks sak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson
Vedlegg	1. Utkast referat fra møte 3/2023

Bakgrunn

Utkast til referat for møte 3/2023 ble sendt ut til medlemmene 23. juni med merknadsfrist 30. juni. Ingen endringsforslag ble meldt inn.

Rådet bes om å godkjenne referatet.

Forslag til vedtak

Referatet for møte 3/2023 godkjennes.

HelseOmsorg 21-rådet

Dato Torsdag 15. juni 2023, kl. 10.00-14.00**Sted** Forskningsrådets lokaler i Drammensveien 288

- Til stede: Per Morten Sandset, UiO (leder)
Esperanza Diaz, UiB
Stein Olav Skrøvseth, Nasjonalt senter for e-helseforskning
Sveinung Tornås (sak 28/3/23-33/3/23)
Baard Christian Schem, Helse Vest
Veronika Barrabes, Novartis
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Siri Forsmo, NTNU
Monica Fossnes Petersson
Tarje Bjørgum, NHO, Abelia (digitalt på sak 30/3/23)
Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen (digitalt på sak 30/3/23)
- Forfall: Knut Inge Klepp, Folkehelseinstituttet
Gro Jamtvedt, OsloMet
Kristin Weidemann Wieland, KS
Marte Kvittum Tangen, Norsk Forening for Allmenmedisin (NFA)
Wenche Dehli, Trondheim kommune
Øivind Enger, Sarsia Seed
- Observatører: Hjørdis Møller Sandberg, HOD
Helene Brandstorp, Helsedirektoratet
Monica S. Johansen, HOD (deler av møtet digitalt)
- Til stede fra Forskningsrådet/HelseOmsorg21-sekretariatet:
Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Tine Thorbjørnsen, seniorrådgiver
Katrine Rolid, seniorrådgiver
Karianne Solaas, spesialrådgiver
Renate Margrete Simonsen (sak 30/3/2023-31-33/3/23)

Sak 22/3/23 Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedtak: *Innkallingen og sakslisten godkjennes.*

Sak 23/3/23 Spørsmål om habilitet

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte.

Vedtak: *Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.*

Sak 24/3/23 Godkjenning av referat fra møte 2/2023, 20. mars 2023

Ingen merknader var meldt inn til merknadsfristen. Referatet ble lagt frem for godkjenning.

Vedtak: *Referatet godkjennes.*

Sak 25/3/23 Orienteringer

Følgende orienteringer ble gitt:

- Rådet har svart på tre høringer og gitt to innspill siden forrige møte.
- Veikartet for helsenæringen er i prosess, men med utsatt forventet publisering til over sommeren.
- Rådets møte med HOD, KD og KDD om KSF er ytterligere utsatt, men KS har hatt et konstruktivt møte med departementene om saken. De har koplet dette mest mot KDs ansvarsområde.
- Rådet har et eget arrangement og er medarrangør på to andre arrangementer under Arendalsuka 2023. Rådet ble oppdatert om status for disse.
- Monica Fossnes Petersson fra KS orienterte om evaluering av piloteringen av KSF. Foreløpige funn legges frem i slutten av september, og frist for ferdigstilling er midten av november. KS vil komme tilbake med orientering og rådet vil følge det opp.

Sak 26/3/23 Oppfølging vårwebinar

Det ble foretatt en evaluering av webinaret rådet arrangerte 9. juni om sosial ulikhet og helsekompetanse i Forskningsrådets nye studio. Det var drøyt 200 påmeldte og 126 deltakere som fulgte webinaret.

Rådet var i hovedsak fornøyd med webinaret. Arrangementet var profesjonelt gjennomført og det var gode paneldeltagere som brakte inn ulike og brede perspektiver. Det var imidlertid noe overlapp mellom sesjonene og kompetansen til deltagerne. Det ble understreket at de som skal moderere sesjonene bør delta aktivt i forberedelsene for at arrangementet skal bli best mulig. Det var enighet om at slike webinar bør maksimalt vare 1,5 time.

Rådet tror potensialet for tilhørere er større enn deltakelsen så langt, og det bør derfor jobbes mer med markedsføringen ved neste arrangement.

Opptak av webinaret blir tilgjengelig både på nettsidene til Forskningsrådet og til HelseOmsorg21. Det vil opplyses om at lyden er dårlig i starten av opptaket.

Arbeidsgruppen for webinaret har som mål å utarbeide et skriftlig produkt som skal formidles i et egnet medium før kommunevalget denne høsten.

Monica Fossnes Petersson går inn som tredje medlem av arbeidsgruppen for høstwebinaret.

Vedtak: *Sekretariatet følger opp forslagene som framkom i møtet.*

Sak 27/3/23 Profilering av rådets aktiviteter

Ifølge rådets mandat skal rådet delta i samfunnsdebatten og bidra til formidlingsarbeid via nettsiden og andre relevante kanaler.

Avdelingsdirektør Vikki Cruz, Forskningsrådet, innledet om hvordan Forskningsrådet kan bidra til økt synlighet av rådet. Rådet har mulighet til å annonsere sine arrangementer gjennom Forskningsrådets nettside og nyhetsbrev, som er godt besøkt.

Kost-nytte og kapasitet må vurderes for om rådet skal ha en egen LinkedIn-profil og andre kommunikasjonstiltak. Rådet har kommunisert i økende grad og det krever betydelige ressurser å bygge mer merkevare. Det ble understreket at det er sakene som er viktig å profilere og som bygger merkevaren rådet trenger. Kronikker kan være bedre utgangspunkt for spredning enn innlegg på sosiale medier. Det ble også diskutert hvordan rådet kan samarbeide med kommunikasjonsansvarlige på rådsmedlemmenes institusjoner for å få økt spredning av rådets saker og aktiviteter.

Saken vil følges opp i neste møte.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp kommunikasjonsarbeidet i tråd med diskusjonene på møtet.*

Sak 28/3/23 Anbudskonkurranser i EU – relevans for helsenæringen i Norge?

Irene Olaussen, Helsedirektoratet, innledet om EU4Health, og Susanne Abusdal Hegg, Helsedirektoratet, gjennomgikk mer spesifikt om arbeid og funn innenfor anbudskonkurranser 2021-2023. Presentasjonen er vedlagt referatet.

Norge forhandler om full tilknytning til EUs helseregion. Det er viktig at norske bedrifter får del av et større marked internasjonalt. Det er behov for mer kunnskap for å vurdere relevansen for norsk deltakelse i EU4Healths utlysninger (som er anbudskonkurranser). I 2023 er utlysningene innenfor kriseberedskap, folkehelse, helsesystemer og helsepersonell, digitalisering og også kreft. Analyse av tidligere kontraktsvinnere viser at mer enn halvparten er næringsaktører, og mange er belgiske. De fleste kontraktene har samarbeid, ofte offentlig-privat, og private konsultantselskaper deltar i alle de store konsortiene.

Rådet mener at EU4Health er svært viktig og godt tilpasset Norge tidsmessig og kan være drahjelp for arbeidet med helsenæringen som satsingsområde i Norge.

Rådet påpekte viktigheten av samarbeid på tvers av departementer og direktorater, og påkobling av virkemiddelapparatet.

Vedtak: *Rådet tar saken til orientering og ber Helsedirektoratet ta med seg innspillene som framkom på møtet.*

Sak 29/3/23 European Health Data Space – status på nasjonalt og europeisk nivå

Håvard Kolle Riis, Direktoratet for e-helse, orienterte om sekundærbruken innenfor forordningsforslaget EHDS, status for relevant arbeid nasjonalt og hvordan ny organisering av helseforvaltningen kan påvirke arbeidet. Presentasjonen er vedlagt referatet.

Det skal etableres ett Health Data Access Body i hvert land, som Norge er godt i gang med gjennom Helsedataservice med felles digitalt søknadsskjema, saksbehandlingssystem, metadatakatalog mm. Norge deltar sammen med andre EU-land i flere prosjekter og søker om ytterligere prosjekter for å etablere det som kreves i EHDS. Mye tyder på at EU vil bli strengere på semantikk på dataene framover. Det jobbes også med teknologi slik at man kan jobbe føderert med dataene, evt. at dataene samles regionalt eller nasjonalt før de sendes til EU. Journaldata ligger også inne i EHDS-arbeidet for sekundærbruk (HealthData@EU) på sikt.

Det jobbes parallelt på nasjonalt nivå. Det jobbes på kort sikt for å effektivisere utleveringen av data fra registrene, og det er etablert samarbeid med microdata.no om å forvalte helsedata i microdata.no. Det arbeides med persondata ut over helsedata. Alle registerforvalterne på helseområdet pluss SSB og NSD er koplet på dette arbeidet. Det er etablert en styringsgruppe for data- og analysetjenester, og det jobbes konkret med å få til en helhet med etablerte analysefasiliteter i UH-sektoren.

Bedre utnyttelse av helsedata er et av målene med ny organisering av helseforvaltningen. Lov- og forskriftsendringer som følge av ny organisering skal på høring med frist 1.9.2023. Et gjennomføringsprosjekt skal konkretisere endringene i organisering av den sentrale helseforvaltningen.

Det er store forskjeller i hvor langt europeiske land har kommet i arbeidet med nordiske land i front. Et felles europeisk løft vil ta tid, så det kan bli start i noen områder/land før andre.

Vedtak: *Rådet tar presentasjonen til orientering. Rådet ønsker å holdes løpende orientert om relevante endringer i nasjonal infrastruktur, organisering og juridiske forhold.*

Sak 30/3/23 Helseindustri som eksportsatsing

Helseindustri er lansert som den 4. eksportfremmende satsingen. Sekretariatet ga en løypemelding om arbeidet med satsingen. Rådet ved sekretariatet er godt koblet på prosessen og jobber spesifikt med å innhente innspill fra virkemiddelaktører, næringslivsorganisasjoner og andre relevante organisasjoner om forutsetninger for å øke helseindustriens eksportandeler. Sekretariatet ga en kort orientering om innspillene som har kommet inn så langt. Rådet ga innspill til organisasjoner som bør inviteres til å gi innspill.

Rådet presiserte at eksportsatsingen er en spesielt viktig sak for rådet og noe de ønsker å bruke tid og ressurser på. Det ble understreket at rådet kan ta en viktig koordineringsrolle siden rådet er det eneste organet hvor alle sektorer som jobber med helse og omsorg er representert.

Rådet foreslår at sak 28/3/2023 (Anbudskonkurranser i EU) bør sees i sammenheng med eksportsatsingen.

Vedtak: *Rådet tar informasjonen til etterretning og støtter det videre arbeidet med eksportsatsingen.*

Sak 31/3/23 Rådets prioriteringer – på kort og lengre sikt

Rådet har i to to-årsperioder, 2020-2021 og 2022-2023, hatt handlingsplaner for å konkretisere oppfølging av HelseOmsorg21-strategien og etterfølgende strategiske dokumenter. Rådet hadde en første diskusjon om prosess for utarbeidelse av ny/revidert handlingsplan for 2024-2025.

Rådet diskuterte også om det bør igangsettes en prosess for å revidere HelseOmsorg21-strategien fra 2014. Det ble blant annet understreket at en ny strategi kan mobilisere sektoren bredere enn rådsarbeidet alene.

Det ble foreslått å gjennomføre en intern workshop til høsten om

- 1) Handlingsplan for rådet for perioden 2024-2025
- 2) Status for måloppnåelsen av HelseOmsorg21-strategien og utvikling innenfor strategiens satsingsområder som grunnlag for diskusjon om behov for å revidere/oppdatere HelseOmsorg21-strategien.

Det ble presisert at det er viktig at hele rådet deltar i workshopen og at alle sektorer som er representert i rådet blir engasjert i arbeidet.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonen på møtet.*

Sak 32/3/23 Eventuelt

Vedtak: *Intet.*

Sak 33/3/23 Evaluering av møtet

- Det er problematisk at rådet er langt i fra å være fulltallige i møtet.
- Rådsmedlemmene oppfordres til å spille inn saker som de ønsker at settes på agendaen i kommende møter.

Vedtak: *Intet.*

Sak 37/4/2023 Helseindustri som eksportsatsing

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Tine Thorbjørnsen og Henrietta Blankson
Vedlegg	
Tidligere behandlet	Sak 51/6/2022, Sak 30/3/2023

Bakgrunn

Næringsminister Jan Christian Vestre og helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol lanserte før sommeren at helsenæringen skal bli den fjerde nasjonale eksportfremmesatsingen under "Hele Norge eksporterer". Det var en viktig milepæl for HelseOmsorg21-rådet som jobbet godt høsten 2022 for å samle alle miljøene tilknyttet helseindustrien til å fremme at helsenæringen vil ha gode forutsetninger til å kunne øke eksperten sin.

Sekretariatet for eksportrådet har fra slutten av mai jobbet med å konkretisere et forslag til nasjonal eksportsatsing som skal legges fram for næringsministeren i slutten av september.

Forslaget er basert på innspill innhentet fra bedriftene og virkemiddel- og næringslivsaktører og andre relevante organisasjoner. HelseOmsorg21-sekretariat har ledet arbeidet med den siste delen, mens Abelia, LMI og Melanor med tilhørende klynger har ledet arbeidet med innspill fra bedriftene.

Hvorfor saken fremmes

Saken fremmes for at rådet skal bli orientert om status i arbeidet og diskutere hvilken rolle rådet ønsker å ta videre.

Hovedpunkter

Rune Sundland og Tore Myhre (leder) fra sekretariatet for Nasjonalt Eksportråd og Kathrine Myhre (nestleder i Nasjonalt eksportråd og leder i styringskomiteen eksportsatsing helseindustri) vil orientere om arbeidet med eksportsatsingen og hva som er de foreløpige konklusjonene.

Det er mange samspillsflater som må fungere for at en norsk eksportsatsing skal bli kraftfull: En offentlig helsesektor i en gjensidig avhengighet med en privat helseindustri, forsknings- og kunnskapsmiljøene med næringsmiljøene, og Norges attraktivitet med hensyn til utenlandsk risikokapital, kompetanse fra utlandet, og produksjonsetablering og skalering i Norge vil være noen temaer.

Saken bør sees i sammenheng med sak 38/4/23 *Veikart for helsenæringen* der eksport er ett av 12 hovedområder i veikartet.

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp saken med de kommentarer som kommer på møtet.

Sak 38/4/2023

Veikart for helsenæringen

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Tine Thorbjørnsen, Renate Margrete Simonsen og Henrietta Blankson
Vedlegg	1. Prioritering av tiltak 2. Andre innspill
Tidligere behandlet	Sak 7/1/2023

Bakgrunn

[Veikart for helsenæringen](#) ble lansert 23. august 2023 av næringsminister Vestre og helse- og omsorgsminister Kjerkol. Formålet med veikartet er "å vise den store bredden i regjeringens politikk for å fremme og styrke helsenæringen i Norge. Veikartet skal stake ut best mulig kurs fremover, og bidra til en «ny giv» for helsenæringen".

Regjeringen konkretiserer ambisjonene gjennom til sammen 41 tiltak under 12 satsingsområder:

1. Test og pilotering
2. Kliniske studier
3. Klynger
4. Helseteknologi og persontilpasset medisin
5. Tilgang til og bruk av data
6. Produksjon av legemidler
7. Forskning, utdanning, innovasjon og kommersialisering
8. Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid
9. Immaterielle verdier og rettigheter
10. Kapital
11. Offentlige anskaffelser
12. Eksport

Hvorfor saken fremmes

HelseOmsorg21-rådet er nevnt i veikartet som en viktig aktør i oppfølgingen. Saken fremmes for en diskusjon om rådets videre arbeid med veikartet og hvor rådets medvirkning kan gi størst merverdi.

Hovedpunkter

NFD vil innlede til saken om de politiske ambisjonene og forventningene til HelseOmsorg21-rådet i oppfølgingen av veikartet. Departementene (NFD og HOD) er også opptatt av hvordan rådet selv mener de kan bidra, deriblant i forbindelse med "veien videre" punktene.

I forkant av dagens rådsmøte, ble det sendt ut en spørreundersøkelse hvor hvert rådsmedlem ble bedt om å markere inntil fem tiltak (veien videre punktene) som de mener rådet spesielt bør engasjere seg i basert på rådets mandat og mulighet til å gjøre en forskjell. 14 rådsmedlemmer har svart på undersøkelsen. En oversikt over svarene er gitt i vedlegg 2.

Det er en stor bredde i svarene, alle de 12 hovedområdene har tiltak som er markert. Tre tiltak har fått fem eller flere markeringer. Dette er:

- *Prioritere kompetanse som er nødvendig for et høyproduktivt og konkurransedyktig næringsliv og kompetanse som er nødvendig for å gjennomføre det grønne skiftet (9 kryss) innenfor hovedområdet Forskning, utdanning, innovasjon og kommersialisering.*

- *Legge til rette for næringslivets tilgang til offentlige helsedata (5 kryss) innenfor hovedområdet Tilgang til og bruk av data. (HOD ansvarlig departement)*
- *Bidra til å mobilisere norske søkere fra helsenæringen inn mot EUs programmer og ordninger (5 kryss) under hovedområdet Internasjonalt forskings- og innovasjonssamarbeid.*

I tillegg til å prioritere blant tiltakene, hadde rådsmedlemmene anledning til å legge inn andre innspill til saken og veikartet, se vedlegg 3.

Med NFDs innledning og svarene på spørreundersøkelsen som bakgrunn, bes rådet om å diskutere oppfølgingen av veikartet. Noen aktuelle diskusjonsspørsmål kan være:

- Er det tiltak som peker seg ut der rådet kan gjøre en særlig forskjell? Og hvordan kan rådet bidra til denne forskjellen, hva slags aktiviteter bør settes i gang?
- Hvordan kan rådet jobbe sammen med departementene for at satsingen blir så god som mulig?
- Er det tiltak rådet savner i veikartet?
- Bør rådet i større grad konsentrere seg om å drøfte de neste initiativene innenfor de 12 hovedområdene istedenfor å jobbe med tiltakene som alt står i veikartet?

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp saken med de kommentarer som kommer på møtet.

Sak 38/4/2023 Vedlegg 1 – Prioritering av tiltak

Hvert medlem kunne avgi fem "stemmer". Her er en oversikt over resultatene.

Hovedmål	Antall stemmer
1. Forskning, utdanning, innovasjon og kommersialisering	18
2. Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid	9
3. Test og pilotering	7
4. Tilgang til bruk av data	6
5. Helseteknologi og persontilpasset medisin	6
6. Kliniske studier	5
7. Kapital	4
8. Eksport	3
9. Offentlige anskaffelse	3
10. Produksjon av legemidler	1
11. Immaterielle verdier og rettigheter	1
12. Klynger	2

Oversikt antall stemmer pr tiltak (ikke tatt med tiltak som har fått kun en stemme)

Hovedmål	Tiltak	Antall stemmer
Forskning, utdanning, innovasjon og kommersialisering	Prioritere kompetanse som er nødvendig for å ha gode velferdstjenester i hele landet og for å håndtere den demografiske utviklingen, balansert opp mot behovet for arbeidskraft i andre sektorer i samfunnet.	9
Tilgang til bruk av data	Legge til rette for næringslivets tilgang til offentlige helsedata. (HOD)	5
Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid	Bidra til å mobilisere norske søkere fra helsenæringen inn mot EUs programmer og ordninger.	5
Test og pilotering	Bidra til at næringslivet i økt grad utnytter test-, pilot- og oppskaleringsfasiliteter ved sykehus, universiteter og høyskoler. (HOD/KD)	4
Kliniske studier	Følge opp Nasjonal handlingsplan for kliniske studier, bl.a. ved å legge til rette for etablering og utbedring av nasjonale fellestjenester for kliniske studier som digitalt samtykke. (HOD)	4
Eksport	Sammen med relevant næringsliv utvikle og igangsette en egen eksportfremmesatsing innen helsenæringen som del av Hele Norge eksporterer. (NFD)	3
Helseteknologi og persontilpasset medisin	Etablere en helseteknologiordning som støtter innføring av ny helseteknologi i helse og omsorgstjenesten. (HOD)	3
Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid	Videreføre norsk deltagelse i EUs programmer og initiativ (særlig Horisont Europa og DIGITAL), ved å vurdere innretning på nasjonale virkemidler opp mot de europeiske for å få størst mulig effekt av samlede virkemidler.	3
Strategisk	Vi vil som ledd i dette etablere en arena for strategisk dialog mellom myndighetene og helsenæringen.	3
Test og pilotering	Videreutvikle katapultordningen i dagens virkemiddelapparat. (NFD)	2
Kapital	Føre en aktiv næringspolitikk som bidrar til gode samlede rammevilkår som legger til rette for private investeringer og videre vekst. (NFD)	2
Offentlige anskaffelse	Sørge for økt bevissthet i offentlig sektor om innkjøpsansvar. (KDD)	2

Klynger	Utforme en konkret innretning til revidert klyngeprogram. (NFD)	2
Helseteknologi og persontilpasset medisin	Vektlegge i større grad standardisering, normering og veiledning for å bidra til at kommunene kan anskaffe journalsystemer som tilfredsstillende krav til sikkerhet, funksjonalitet og samhandling, samt gi leverandørene bedre forutsigbarhet og grunnlag for leveranseevne. (HOD)	2
Forskning, utdanning, innovasjon og kommersialisering	Prioritere kompetanse som er nødvendig for et høyproduktivt og konkurransedyktig næringsliv og kompetanse som er nødvendig for å gjennomføre det grønne skiftet.	2

Sak 38/4/2023 Vedlegg 2 – Andre innspill

- Supert initiativ og jeg gleder meg til diskusjonen. Jeg har fulgt "oppgaveteksten" og prioritert fem tiltak. Når det er sagt, er jeg ikke helt enig i at dette er den mest optimale måten å prioritere innsats for rådets videre arbeid på dette feltet. De 41 tiltakene utgjør stort sett det direktorater/departementer allerede jobber med og som "bare" skal implementeres. Rådets viktigste oppgave bør i stedet være å skissere/drøfte neste aksjon/initiativ innenfor de 12 tematiske områdene.
- Tydeliggjøre tiltak som omfatter hjemmemarked (utprøving/sertifisering/pilotering) og modeller for større offentlige anskaffelser og leverandørsamarbeid
- Viktig at tiltakene er konkrete og følges opp med midler
- Det er utrolig bra at vi har fått et veikart, de overordnede ambisjonene er gode, og sammen med resten av økosystemet er det viktig at HO21 fremsnakker og jobber sammen med departementet for å sikre at denne satsingen blir så god som mulig. Det er samtidig viktig å understreke at punktene foreløpig er litt lite konkrete på noen områder, vi forventer enda mer konkrete tiltak når eksportsatsingen kommer senere i år, og vi forventer at det som Vestre understrekte vil komme friske midler til satsingen. Men utgangspunktet er nå at vi er på et helt annet sted enn vi var for bare et år siden, nå må vi sikre at vi opprettholder momentum.
- Reagerer på vektlegging av økt rolle for statsdirektoratet i arbeidet med innovative anskaffelser når det er etablert et svært vellykket og mobiliserende partnerskap mellom næringsliv, virkemiddelapparat og offentlig forvaltning. Rollen med standardisering og forventninger til leverandørmarkedet må eies av kommunal sektor selv - blir det plassert langt unna tjenestene (i et stort direktorat) blir det ikke agilt nok.

Sak 39/4/2023

Orienteringer

Type sak	Orienteringssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	HO21-sekretariatet
Vedlegg	

Høringssvar og publikasjoner fra HelseOmsorg21-rådet siden rådsmøte 3/2023

[Nettsiden til HO21](#) er oppdatert med følgende høringssvar:

- Høringssvar til forslag til endringer i helselovgivninga

Arendalsuka 2023

Rådet arrangerte frokostmøtet: [Raskt nok: Utvikling av helsetjenesten i møte med eskalerende behov – kommende kollaps eller suksess](#). Rådet har fått mye positiv tilbakemelding på møtet som var veldig godt besøk. I etterkant er det skrevet en kronikk som bygger på arrangementet. Kronikken er underskrevet av de som medvirket; Magne Wang Fredriksen, generalsekretær MS-forbundet, Linn Okkenhaug Getz, leder av Allmenntilleggsforskningstrondheim, NTNU, Johan Ronæs, administrerende direktør Norsk helsenett og rådsmedlemmene Veronika Barrabés, Per Morten Sandset og Marte Kvittum Tangen. Kronikken er foreløpig ikke antatt.

I samarbeid med Veksthuset for verdiskaping, Universitetet i Oslo, Aleap, The Life Science Cluster og LMI var rådet også medarrangør for [Veikart og verdikjeder viktige verktøy for å realisere potensialet i ny norsk helseæring](#) og i samarbeid med LO, NHO, LMI og 19 av LMIs medlemsbedrifter for [Livsviktig eksportsatsing – en lansering av partnerskap for helseteknologi og livsvitenskap](#). Rådsleder Per Morten Sandset deltok i samtale i dette siste arrangementet.

Vårwebinar 2023 - oppfølging

Kronikken *Bedre helsekompetanse – en oppfordring til politikere og helse- og omsorgstjenesten* som ble skrevet som en oppfølging av vårwebinaret og var ment å være et oppspill til politikerne før valget, kom dessverre ikke på trykk før valget. Den er nå omarbeidet til en oppfordring til de valgte politikerne og sendt Bergens tidende.

Forskningsinfrastruktur

Forskningsrådet lyser ut midler til nasjonal forskningsinfrastruktur med skissefrist 21. juni og frist for fulle søknader 15. november 2023. Det er utlyst 1,3 mrd. kroner til nasjonale infrastrukturer innenfor alle fagområder. Det kom inn totalt 229 skisser for nær 14,5 mrd. kroner, hvorav 44 skisser har medisin og helse som primærområde. Det er mange spennende skisser, som angir høye ambisjoner for norsk forskning. Forskningsrådet offentliggjør skissenes innhold for å bidra til oversikt, prioritering og samordning. Noen har benyttet skisserunden til å komme tidlig i gang med samordning mellom beslektede initiativer, men noen skisser synes å beskrive utstyr som dupliserer allerede etablert infrastruktur. Flere skisser synes å beskrive kostbart, lokalt utstyr som ikke fremstår som nasjonalt. Det er potensiale for bedre nasjonal samordning innenfor flere fag- og temaområder, inkludert innenfor medisin og helse. Forskningsrådets inntrykk er at det gjenstår en betydelig jobb med samordning og prioritering mellom skisser og fulle søknader. Prosjekter som får tildeling må være så godt forberedt at de kan settes i gang i løpet av første halvdel av 2025.

Ny porteføljestruktur i Forskningsrådet

Forskningsrådets styre vedtok 6. juni endringer av Forskningsrådets styresystem. Fra 2024 reduseres antall porteføljestyre fra 16 til 11. Porteføljestyrene får nytt mandat og det er vedtatt delegering av

ordningene som nå ligger under Styret. Oversikt over de nye porteføljestyrene og deres ansvar finnes her: [Endring av Forskningsrådets porteføljestyresystem er vedtatt \(forskingsradet.no\)](https://forskingsradet.no). Som i tidligere styrestruktur får styret for helse får ansvar for hele bredden fra helsefremmende tiltak og forebygging via diagnostikk, behandling og rehabilitering til organisering og effektivisering av helse- og omsorgstjenesten. Det er nå åpent for å [foreslå kandidater til styrene](#).

Fagevaluering

En av Forskningsrådets oppgaver er å sørge for evaluering av norsk forskning. Over 75 administrative enheter og over 300 forskergrupper er innmeldt til fagevalueringen av medisin og helse.

Forskningsrådet har mottatt forslag til kandidater til medlemmer av komitéene og panelene, som skal evaluere enhetene og gruppene. Forskningsrådet administrerer evalueringen, men Technopolis gjennomfører møtene med paneler og komitéer. Etter tidsplanen vil evalueringen ferdigstilles i 2024. Hver enkelt institusjon vil ha ansvar for å følge opp anbefalingene som gjelder egen institusjon.

Forskningsrådet vil benytte evalueringens vurderinger og anbefalinger i utviklingen av finansieringsvirkemidlene og i rådgiving overfor departementene. Relevante departementer, HelseOmsorg21-rådet og andre aktører kan også ha nytte av resultatene.

Minst 1 milliard kroner til forskningssatsing på kunstig intelligens

Regjeringen øker forskningsinnsatsen på kunstig intelligens med minst én milliard kroner de neste fem årene. Satsingen legges til Forskningsrådet og vil bli finansiert innenfor Kunnskapsdepartementets ramme. Mer informasjon om dette vil komme ved fremleggelse av statsbudsjettet 6. oktober.

Forskningssatsingen vil ha tre hovedspor:

- Forskning om konsekvenser av kunstig intelligens og annen digital teknologi for samfunnet. Sentrale temaer vil være demokrati, tillit, etikk, økonomi, rettssikkerhet, lovreguleringer, personvern, undervisning og læring, kunst og kultur.
- Digitale teknologier som forskningsområde i seg selv, altså forskning på blant annet kunstig intelligens, digital sikkerhet, neste generasjons IKT, nye sensorer og kvanteteknologi.
- Forskning på hvordan digitale teknologier kan brukes til innovasjon i næringslivet og offentlig sektor og hvordan kunstig intelligens kan brukes i forskningen på mange ulike fagområder.

Forskningsrådet starter arbeidet med satsingen umiddelbart. Den første utlysningen kan få søknadsfrist i april med tildeling av midler før sommeren 2024.

Regjeringens pressemelding av 7. september kan leses her: [Regjeringen med milliardersatsing på kunstig intelligens - regjeringen.no](#)

Stortingsmelding om forskningssystemet

Regjeringen har påbegynt arbeidet med en stortingsmelding om forskningssystemet.

Systemgjennomgangen er en del av oppfølgingen av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Det har nylig vært en innspillsrunde om Forskningsrådets roller og ansvar. Innspillene finnes her: [Skriftlige innspill til arbeidet med meldingen - regjeringen.no](#).

Det vil komme en ny innspillrunde vinteren 2023-2024 om problemstillinger som berører forskningssystemet i stort.

Informasjon fra Helse- og omsorgsdepartementet

Mandatet for HelseOmsorg21-rådet gjelder til 2.1.2024. Helse- og omsorgsdepartementet orienterer om arbeid med nytt mandat og prosess for sammensetning av rådet.

Forslag til vedtak

Tas til orientering

Sak 40/4/2023 Høstwebinar 2023

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson og Karianne Solaas
Vedlegg	Utkast til program for HO21-rådets høstwebinar 2023
Tidligere behandlet	Sak 5/1/2023, Sak 19/2/2023

Bakgrunn

HelseOmsorg21-rådet (rådet) skal delta i samfunnsdebatten, skape engasjement om definerte saker og påvirke politiske beslutninger. Rådet hadde en første diskusjon om type arrangement som rådet ønsker å prioritere i 2023 på møte 1/2023 (sak 5/1/2023). Høstwebinar var ett av tre arrangementer som ble besluttet. Rådet besluttet videre i møte 2/2023 (sak 19/2/2023) at tematikken i høstwebinaret skal være samhandling. Webinaret er i hovedsak knyttet til hovedområdene *God folkehelse* og *Fremtidens helse- og omsorgstjenester*.

Gro Jamtvedt, Stein Olav Skrøvseth og Monica Fossnes Petersson har bistått sekretariatet med å utforme innholdet i webinaret. Gruppen har hatt to bilaterale møter og ett møte sammen i tillegg til e-postkorrespondanser.

Hvorfor saken fremmes

Saken fremmes for at rådet skal diskutere og gi innspill til mer nøyaktig tematikk, og foreslå navn på innledere og paneldeltakere. Det bør også diskuteres hvem som er målgruppen for webinaret og hvordan informasjon om webinaret skal formidles.

Hovedpunkter

Rådets arrangementer skal bidra til å sette søkelys på tidsaktuelle saker i tråd med rådets handlingsplan. Det bør knyttes flere kommunikasjonstiltak til hvert arrangement.

Forslaget til program for høstwebinaret er basert på arbeidsgruppens innspill i tillegg til tidligere diskusjoner i rådet, rådets handlingsplan og innspill til meldingsarbeid.

Kort om program

Sted: Digitalt arrangement i Forskningsrådets studio

Forslag til tid: 13. november 2023

Tematikk besluttet av rådet: Samhandling

Rådet har i mange tidligere innspill understreket viktigheten av bedre tilrettelegging for god samhandling og også betydningen av digitalisering og bedre bruk av helsedata i tjenestene. Nødvendigheten av tverrsektoriell samhandling har vært vektlagt. I seminarets første del foreslås det å diskutere hvordan god tverrsektoriell samhandling gjør at eldre kan bo hjemme med verdighet lenger, og i andre del foreslås det å samtale om hvordan Norges potensiale kan utnyttes til å bli verdens beste på digital hjemmeoppfølging.

Arrangementet er relevant for mange av rådets mål med tilhørende delmål i handlingsplanen.

Rådet bes om å diskutere innholdet i webinaret og formidlingstiltak knyttet til det. Det er også fint å få kjennskap til andre arrangementer som planlegges i november og desember 2023 for å hindre overlapp i tid og innhold.

Det foreslås at sekretariatet jobber sammen med arbeidsgruppen/utpekte rådsmedlemmer for videre planlegging av arrangementet.

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariat og arbeidsgruppen ta med seg innspillene som framkommer i møtet i det videre arbeidet med webinarret.

Sak 40/4/2023 Vedlegg 1 Programutkast HelseOmsorg21-rådets høstseminar

Sted: Forskningsrådets studio, Drammensveien 288

Varighet: 1 time

Tidspunkt:

- 13. november, for å spille opp til nasjonal helse- og samhandlingsplan, som er planlagt lansert i desember

Tittel på arrangementet

Andel eldre i befolkningen øker og det er flere som lever lengre med komplekse sammensatte sykdommer. For å klare å opprettholde gode tjenester fremover, er vi avhengige av å gjøre ting på nye måter og jobbe smartere. Vi må bruke de samlede ressursene i samfunnet bedre, og tenke på tvers av sektorer. Hvordan kan vi samhandle på tvers av sektorer? Hvordan kan vi ta i bruk ressursene i bredden av helsepersonellgrupper, i lokalsamfunnet og hos de eldre selv? Og hvordan kan vi utnytte nye digitale løsninger for å få til mer helhetlig og koordinert oppfølging av pasienter som bor hjemme? Potensialet er der, men vi trenger å jobbe sammen og ha riktige verktøy for å høste verdiene.

HelseOmsorg21-rådet inviterer til webinar 13. november kl. xx-yy. Gjennom samtale går vi i dybden på påstandene *God tverrsektoriell samhandling gjør at eldre kan bo i egnet hjem med verdighet lenger og Norge har potensiale til å bli verdens beste på digital hjemmeoppfølging.*

Programutkast

Velkommen m/innledning (5 min)

Del 1: God tverrsektoriell samhandling gjør at eldre kan bo hjemme med verdighet lenger

Samtale (25 min) – 4 deltagere

- Helsepersonellkommisjonen: Hva sier Helsepersonellkommisjonen om tverrsektoriell samhandling og om å ta hele bredden av helsepersonell i bruk, type kompetanse som trengs for at folk skal klare seg lenger hjemme?
- By- og boligplanlegging, tverrsektoriell samhandling
- KS/kommune: Hvordan sikre at eldre har en fysisk kanel til post og informasjon?
- Bruker: Hva er viktig for innbyggerne/pasientene?

Del 2: Norge har potensiale til å bli verdens beste på digital hjemmeoppfølging.

- NN: Forskningsperspektivet, hva vet vi, hva vet vi ikke (5 min)
- NN: Veien fra teknologiutvikling til implementering, inkludert om finansieringsmodeller som støtter opp under velferdsteknologi og digital hjemmeoppfølging, spesielt med tanke på samarbeid mellom kommuner og helseforetak (5 min)
- NN: Hvilke roller kan helsedata og KI spille? (5 min)

Samtale (15 min) – 4 deltagere

- Deltagerne i del 2 + en som ivaretar brukerperspektivet

Sak 41/4/2023 Rådets arbeid og prioriteringer

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson, Karianne Solaas
Vedlegg	1. Vedlegg 1 Sak 31/3/2023
Tidligere behandlet	Sak 27/3/2023, Sak 31/3/2023

Bakgrunn

Saken er en oppfølging av sak 31/3/2023 – Rådets prioriteringer på kort og lengre sikt og sak 27/3/2023 – Profilerings av rådets aktiviteter.

HelseOmsorg21-rådets (rådets) prioriteringer følger ut fra rådets mandat og handlingsplaner. I rådets mandat står: *HelseOmsorg21-rådet (rådet) skal være en nasjonal dialogarena mellom den offentlige sentrale helseforvaltningen, offentlige helse- og omsorgstjenester, universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren, privat sektor og brukerorganisasjonene. Gjennom å legge til rette for samarbeid om helse- og omsorgsforskning, innovasjon og næringsutvikling, skal rådet bidra til god folkehelse, effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet og verdiskaping. Rådet skal videre delta i samfunnsdebatten og bidra i formidlingsarbeid via nettsiden for HelseOmsorg21 og andre relevante kanaler.*

For å operasjonalisere mandatet har rådet utarbeidet handlingsplaner, først for årene 2020-2021 og deretter for årene 2022-2023. I sak 31/3/2023 ble det gitt en oversikt over aktiviteter knyttet til handlingsplanen for 2022-2023 og diskutert en mulig prosess for utvikling av handlingsplan for kommende toårsperiode. I sak 27/3/2023 ble det blant annet diskutert hvordan rådets saker og synspunkter best kan fremmes og spesifikt om det er behov for økt innsats for å synliggjøre rådets aktiviteter. I dagens sak er disse to sakene slått sammen.

Hvorfor saken fremmes

Saken legges frem til diskusjon om rådets arbeid fremover. Spesifikt inviteres rådet til en diskusjon om hvordan rådet kan gi en tydelig merverdi knyttet til arbeidet for god folkehelse, effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet og verdiskaping. Prioriteringer og arbeidsform bør vektlegges i diskusjonen.

Hovedpunkter

Oversikten over aktiviteter knyttet til handlingsplanen for 2022-2023 viser at rådet har hatt aktiviteter knyttet til alle områdene i handlingsplanen i gjeldende periode, se vedlegg 1 Sak 31/3/2023.

Rådet skal involvere seg i saker der rådet kan ha en merverdi og synliggjøre budskapet for å ha effekt. En rekke av aktivitetene er innspill til planer og strategier. Det er i tillegg flere aktiviteter der rådet har vært proaktivt og selv initiert aktivitet. Gjennom disse aktivitetene har rådets merverdi vært tydelig, godt eksemplifisert av gjennomslaget med helsenæring som eksportfremmesatsing og anerkjennelse av rådet som en viktig aktør i oppfølgingen av veikartet. Eksportsatsingen og veikartet som rådet skal følge opp og bidra til at potensialet i satsingene utløses. Se også sak 39/4/2023 og sak 40/4/2023.

Rådet har i tidligere diskusjoner om prioriteringer trukket frem aktuell temaer der rådet har en klar merverdi. Fellesnevnerne for temaene er:

- klart innenfor rådets mandat
- stor viktighet for god folkehelse, effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet og verdiskaping

- avhengig av en bred tilnærming
- få andre aktører med sterkt eierskap
- tydelige muligheter for å bidra til oppnåelse av konkrete (og målbare) resultater

Rådet inviteres til en refleksjon om rådets arbeid og gjennomslag de siste årene. Det tas en runde rundt bordet for å høre saken fra alle medlemmers ståsteder.

Sentrale spørsmål for den videre diskusjonen er:

- Hvordan kan rådet gjøre en forskjell?
- Hva er de riktige sakene for rådet å jobbe med fremover?
- Hvilke trender og satsinger kan bli viktige for rådsarbeidet framover?
- Bør rådet justere arbeidsform?
- Er formidlingsarbeidet som gjøres i dag godt nok eller er det behov for økt innsats?

Ambisjonene for rådets arbeid må sees i sammenheng med hva som er realistisk å få til, både med tanke på det som kreves av rådsmedlemmene og innsatsen fra sekretariatet.

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med diskusjonen på møtet.

Sak 42/4/2023

Eventuelt

Type sak

Til HO21-rådet

Fra Ole Johan Borge

Medlemmene bes melde inn saker til eventuelt ved starten av møtet.

Forslag til vedtak

Intet

Sak 43/4/2023

Evaluering av møtet

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge

Det foretas en evaluering av møtet.

Forslag til vedtak

Intet